

508A

508

A

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

دفترچه شماره ۱
صبح جمعه
۹۲/۱۱/۱۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد فاپیوسته داخل - سال ۱۳۹۳

مجموعه زبان و ادبیات فارسی - کد ۱۱۰۱

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی	۳۰	۱	۳۰
۲	نظم فارسی	۳۰	۳۱	۶۰
۳	نشر فارسی	۳۰	۶۱	۹۰
۴	کلیات مسائل ادبی	۳۰	۹۱	۱۲۰
۵	عربی	۲۰	۱۲۱	۱۴۰

بهمن ماه سال ۱۳۹۲

استفاده از ماشین حساب مجاز نمی باشد.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جاب و تکثیر سوالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با مختلفین برابر مقدرات رفتار می شود.

Part A: Vocabulary

Directions: Choose the word or the phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark your answer sheet.

- 1- The two groups of students should be taught differently in that their learning needs are quite _____.
1) bizarre 2) distinct 3) stable 4) reckless
- 2- This mildly picaresque novel _____ a boy's flight from prep school to an eventful weekend in a big city.
1) recounts 2) accumulates 3) asserts 4) restricts
- 3- The two companies worked in _____ and lowered their prices to make their rival company collapse.
1) ambivalence 2) validity 3) chaos 4) collusion
- 4- The U.S. was accused of _____ international efforts to combat global warming.
1) regretting 2) convicting 3) undermining 4) accelerating
- 5- Richard is so _____ that his diet consists almost exclusively of catfish and chicken liver—the two most inexpensive foods in the store.
1) frugal 2) timid 3) selective 4) astute
- 6- Even after traveling 62 miles, the _____ runner kept on moving.
1) congenial 2) indefatigable 3) flimsy 4) indifferent
- 7- As we traveled to college for the first time, the family car was laden with books, clothing, _____, and other necessities.
1) warehouses 2) amenities 3) fragments 4) appliances
- 8- When Eileen _____ me to a fight, I could see the hatred in her eyes.
1) strengthened 2) derived 3) challenged 4) justified
- 9- People like to be around George because he is so _____ and good-natured, so it comes as no surprise that he has so many good friends.
1) affable 2) sarcastic 3) superficial 4) half-hearted
- 10- The new tax policy was criticized in that it was argued that the rich were actually the main _____ of the tax cuts.
1) hedonists 2) savants 3) benefactors 4) beneficiaries

Part B: Cloze Passage

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Quantum teleportation exploits some of the most basic (and peculiar) features of quantum mechanics, (11) _____ in the first quarter of the 20th century to explain (12) _____ at the level of individual atoms. (13) _____ the beginning, theorists realized that quantum physics led to a plethora of new phenomena, (14) _____ defy common sense. Technological progress in the final quarter of the 20th century has enabled researchers to conduct many experiments that not only demonstrate fundamental, sometimes bizarre aspects of quantum mechanics but, (15) _____ in the case of quantum teleportation, apply them to achieve previously inconceivable feats.

- 11- 1) invented a branch of physics
3) a branch of physics was invented
- 12- 1) occurrence in processes
3) processes that occur
- 13- 1) Since
2) Of
- 14- 1) some of which
2) some of them
- 15- 1) also
2) as
- 2) a branch of physics invented
4) that invented a branch of physics
- 2) that processes that occur
4) processes of occurrence
- 3) From
4) For
- 3) some of those
4) of them some
- 3) like
4) such a

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

Emphasis is carried out by putting greater stress on some items and less on others. In a story the climax or highest point of the happenings is given the main emphasis. All other details are given somewhat less emphasis. In an argument the most convincing reason is emphasized, and quite often the conclusion is also emphatic. A skilful writer or speaker learns to give the greatest emphasis to the most important events, facts, or ideas.

Words are the materials with which writers and speakers present their ideas. For this reason their choice and arrangement of words are important to their success. A good writer uses exact words. He or she refers to "a gnarled, weather-beaten oak", rather than to "an old tree". Good writers use picture building verbs such as *amble*, *chatter*, *howl*, and *gulp* in place of *walk*, *talk*, *cry*, and *swallow*. Where suitable they use figures of speech to stir the imagination: "the soldier stood like a granite shaft"; "the sky flashed and growled its anger".

Thus by clearness of organization, forcefulness through emphasis, proper arrangement and choice of words, the modern writer or speaker uses the ancient art of rhetoric for the successful communication of ideas.

16- What is the main topic of the passage?

- 1) The materials writers use
- 2) The characteristics of a good writer
- 3) How writers can successfully present their ideas
- 4) How the art of rhetoric came into existence

17- The word "their" in line 8 refers to -----.

- 1) ideas
- 2) materials
- 3) words
- 4) writers and speakers

18- According to the passage, good writers -----.

- 1) tend to add pictures to their writing
- 2) use figurative language to stir the imagination
- 3) try to be deliberately vague in their writing
- 4) avoid using the ancient art of rhetoric to present their ideas

19- According to the passage, all of the following are emphatic EXCEPT -----.

- 1) the climax of a story
- 2) the setting of a story
- 3) the concluding paragraph of an argument
- 4) the most important reason of an argument

20- What is the writer's purpose in the last paragraph?

- 1) To link communication and rhetoric
- 2) To tell writers how to communicate their ideas
- 3) To summarize the main points of the passage
- 4) To emphasize the role of the modern writer or speaker

Passage 2:

The first black literature in America was not written but was preserved in an oral tradition, In a rich body of folklore, songs and stories, many from African origins. There are humorous tales, Biblical stories, animal stories, and stories of natural phenomena, of good and bad people, and of the wise and foolish. Many reflect how African Americans viewed themselves and their lives. The lyrics of blues, spirituals, and work songs speak of suffering and hope, joy and pain, loved ones, and religious faith, and are an integral part of the early literature of black people in America.

The earliest existing written black literature was Lucy Terry's poem "Bars Fight," written in 1746. Other eighteenth-century black poets include Jupiter Hammon and George Moses Horton. The first African American to publish a book in American was Phillis Wheatley. Black poetry also flourished in the nineteenth-century, during which the writings of almost forty poets were printed, the most notable of whom was Paul Laurence Dunbar, the first black American to achieve national acclaim for his work. Dunbar published eight volumes of poetry and eight novels and collections of stories.

21- The passage is mainly about -----.

- 1) American literature
- 2) early black literature in America
- 3) the first black literary figures in America
- 4) how black Americans became interested in literature

22- According to the passage, an important part of early African – American literature was -----.

- 1) songs
- 2) novels
- 3) biographies
- 4) short fiction stories

23- According to the passage, the lyrics of blues and spirituals are often concerned with -----.

- 1) religion and nature
- 2) wise and foolish people
- 3) loved ones and animals
- 4) the pain and joy in life

24- The word “acclaim” in line 13 is closest in meaning to -----.

- 1) experience
- 2) importance
- 3) recognition
- 4) speciality

25- According to the passage, in the 19th century -----.

- 1) Dunbar was the most famous poet
- 2) black poetry and novels flourished
- 3) there were forty black poets in America
- 4) the first African published a book in America

Passage 3:

There is nothing unusual about a single language dying. Communities have come and gone throughout history, and with them their language. But what is happening today is extraordinary, judged by the standards of the past. It is language extinction on a massive scale. According to the best estimates, there are some 6,000 languages in the world. Of these, about half are going to die out in the course of the next century: that's 3,000 languages in 1,200 months. On average, there is a language dying out somewhere in the world every two weeks or so.

How do we know? In the course of the past two or three decades, linguists all over the world have been gathering comparative data. If they find a language with just a few speakers left, and nobody is bothering to pass the language on to the children, they conclude that language is bound to die out soon. And we have to draw the same conclusion if a language has less than 100 speakers. It is not likely to last very long. A 1999 survey shows that 97 per cent of the world's languages are spoken by just four per cent of the people.

It is too late to do anything to help many languages, where the speakers are too few or too old, and where the community is too busy just trying to survive to care about their language. But many languages are not in such a serious position. Often, where languages are seriously endangered, there are things that can be done to give new life to them. It is called revitalisation.

26- Which of the following statements is NOT true according to the passage?

- 1) Nothing can be done to save a dying language.
- 2) The number of languages dying out is increasing.
- 3) The rate at which language are becoming extinct has increased.
- 4) In order to survive, a language needs to be spoken by more than 100 people.

27- The word “their” in line 15 refers to -----.

- 1) community 2) languages 3) positions 4) speakers

28- It can be inferred from the passage that the writer believes -----.

- 1) saving language should be the major concern of small communities
- 2) language extinction on a large scale is an unusual happening
- 3) 97 percent of the world's languages are going to die out soon
- 4) linguists play an important role in saving the world's languages

29- The author's attitude toward the subject of language extinction could best be described as -----.

- 1) disbelieving 2) emotional 3) objective 4) persuasive

30- The paragraph following this passage most probably deals with -----.

- 1) how to save languages 2) help from language experts
- 3) why languages are endangered 4) the process of revitalization

نظم فارسی

-۳۱

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می شود؟

ای تو نارسته ازین فانی رباط تو چه دانی محو و سکر و ابساط»

(۱) تا نرهی نرسی (۲) تا نروی نرسی (۳) تا نبست نشوی باقی نشوی (۴) تا مست نشوی هست نشوی

-۳۲

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می شود؟

بدین زور و زرد نیا چو بی عقلان مشو غرّه که این آن نوبهاری نیست کش بی مهرگان بینی «

(۱) آنچه نپاید دلستگی را نشاید.

(۲) تا کار به زر بر می آید جان در خطر افکنند نشاید.

(۳) دین به دنیا فروشان خرند یوسف بفروشند تا چه خرند؟

(۴) توانگر فاسق کلوخ زراندود است و درویش صالح شاهد خاک آلود.

کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟

آتشی کاصلاح آهن یا زر است کی صلاح آبی و سیب ترا است

(۱) یکی را به شایستگی خوانند و یکی را از در رانند. (۲) هرکس را آن دهند که از خدا خواهد

(۳) طلا از بوته رو سپید برا آید و نقره سیاه. (۴) هرکس را آن باید که او را شاید.

کدام بیت برگرفته از حدیث قدسی است؟

در رحم طاووس و مرغ خوش سخن کم زیادی نیست شد از امر کن

رحمت من بر غضب هم سابق است زان که دمه‌چه گر نالایق است

به راز یافعل الله ما یشا گوش بی گوشی درین دم برگشا

کل شی هالک الا وجھه (۴) عقل کی ماند چو باشد سرده او

-۳۴

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی شود؟

سنگی است حلم او که نگردد ز سیل خشم

آن سنگ در ترازوی محشر نکوترا است

(۱) در بردباری ثابت قدم است. (۲) بردهاری در قیامت به کار آید.

(۳) خشم ویرانی به همراه دارد. (۴) از ترس قیامت بر خشم خویش چیره است.

-۳۵

- ۳۶ کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟
 «چون کریمان کز عطای داده شان نسیان بود
 ۱) خطا را فراموش کردن نوعی بخشناس است.
 ۲) خدای کریمانه می بخشد.
- ۳۷ کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟
 «نه نظم من به بیت کس مژو ز
 ۱) نبینی جز مرا نظم محقق
 ۲) کبوتر خانه روحانیان را
 ۳) نه پیش من دواوین است و دفتر
 ۴) برای قحط سال اهل معنی
- ۳۸ کدام کلمه می تواند جانشین نقطه چین شود؟
 عاشق آسا زرد به، همنگ اهل درد به
 ۱) نی ۲) می
 مفهوم این بیت از چه حکایت دارد؟
- ۳۹ «دل از هش رفت چون موسی و تن پیچید چون ثعبان
 ۱) نقش تقدیر در زندگانی و مرگ
 ۲) دریغ بر فقدان نویسندهای چیره دست
- ۴۰ مفهوم این بیت بر چه چیز دلالت دارد؟
 «التبی النَّبی آرند خلایق به زبان
 ۱) طلب شفاقت ۲) دید و بازدید
 مفهوم این بیت بیانگر چیست؟
- ۴۱ «رشته‌ی صبرم به مقراض غمت ببریده شد
 ۱) غمی طاقت سوز ۲) فروغی پرتوافکن
- ۴۲ توصیه‌ی این بیت چیست؟
 «چو بینی که جاهل به کین اندر است
 ۱) با نادان ترک ستیز کردن
 ۲) با نرم گفتاری جدال آغاز کردن
- ۴۳ کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟
 «کسان مرد راه خدا بوده‌اند
 ۱) وجودی دهد روشنایی به جمع
 ۲) تکبر کند مرد حشمت پرست
 ۳) ز دعوی پری زان تهی می روی
 ۴) زیون باش چون پوستینت درند
- ۴۴ کدام گزینه مفهوم این بیت را دربر دارد؟
 «کرا پای خاطر برآمد به سنگ
 ۱) عاشق از رسوابی نترسد.
 ۲) دلبر را نصیحت به کار ناید.
- ۴۵ کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟
 «پریشان شود گل به باد سحر
 ۱) چو یار ناز نماید شما نیاز کنید.
 ۲) تانیست غیبتی نبود لذت حضور
 ۳) نطفه‌ی پاک بباید که شود قابل فیض
- ۴۶ توصیه‌ی این بیت چیست؟
 «همین پنج روز است عیش‌های مدام
 ۱) دفع فاسد به افسد کردن
 ۲) ارزش ترک لذت را دانستن
 ۳) به امید آینده حال را نادیده گرفتن
- عنو حق را از خطای خلق نسیان دیده‌اند»
 ۲) آن که عفو خدا را خواهان است می بخشد.
 ۴) بخشش کریمان برای خداست.
- نه عقد من به در کس مزین»
 نیابی جز مرا نشر مبرهن
 نقشهای سر کلک من ارزن
 نه عیسی را عاقا قیر است و هاون
 همی بارم ز خاطر سلوی و من
- ذرد صفا پرورد به تلخ شکر بار آمده»
 ۳) من ۴) رخ
- که مرد آن موسوی دستی که کلکش کود ثعبانی»
 ۲) عبرت گرفتن از گرددش روزگار
 ۴) افسوس بر شکستن قلم صاحب سبکی بزرگ
- امتی امتی از روضه‌ی غبرا شنوند»
 ۳) آرزوی دیدار ۴) ارتباطی عاطفی
- هم چنان در آتش مهر تو سوزانم چو شمع
 ۳) محبتی جان بخش ۴) عشقی دل افروز
- سلامت به تسليم و لین اندر است»
 ۲) با دشمن نادان راه مدارا پیمودن
 ۴) با هر کس در خور شان او سخن گفتن
- که برجاس تیر بلا بوده‌اند»
 که سوزیش در سینه باشد چو شمع
 نداند که حشمت به حلم اندرست
 تهی آی تا پرمعانی شوی
 که صاحبدلان بار شوخان برند
- نیندیشد از شیشه‌ی نام و ننگ»
 ۲) غرقه از باران خبر ندارد.
 ۴) بی آبرو غم آبروی دیگران ندارد.
- نه هیزم که نشکافدش جز تبر»
 ۲) تانیست غیبتی نبود لذت حضور
 ۴) حدیث جان مگو با نقش دیوار
- به ترک اندرش عیش‌های مدام»
 ۲) ارزش ترک لذت را دانستن
 ۴) لذت جاوید را بر لذت زودگذر ترجیح دادن

-۴۷

کدام بیت به مفهوم این بیت نزدیک است؟

بی شرطه خاک بر سر ملاوح و بادبان

کاین باغ عمر گاه بهار است و گه خزان
بر بام آسمان نتوان شد به نردهان
فرماندهی گمارد بر خلق مهریان
وین رحمت خدای جهان بود بر جهان

«بخت بلند باید پس کتف زورمند

۱) بیخی نشان که دولت باقیت بر دهد

۲) اقبال نانهاده به کوشش نمی دهند

۳) بر بقعه‌ای که چشم ارادت کند خدای

۴) این منتهی بر اهل زمین بود از آسمان

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می شود؟

گر تو زین دست مرا بی سرو سامان داری

۱) از دعای بد باید ترسید.

۲) از پریشان تا پریشان فرق هاست.

۳) بی سرو سامانی سامان من است.

۴) از شیر حمله خوش بود و از غزال رم

-۴۸

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می شود؟

اگرچه در طلبت هم عنان باد شمال

۱) پویایی و ایستایی

۲) کوشش و کشش

کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟

هم ز گام دیگران پیدا بود

۱) اثر باید پی به مؤثر برد.

۲) ره چنان رو که رهروان رفتند.

۳) رنگ رخسار خبر می دهد از سرّ ضمیر

گام پای مردم شوریده خود

۱) از اثر باید پی به مؤثر برد.

۲) ره چنان رو که رهروان رفتند.

مفهوم این بیت از چه حکایت دارد؟

-۴۹

«می خورد خون دلم مردمک دیده سزاست

۱) دل شکستگی

۲) بیم از رسایی

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی شود؟

چون من خیال رویت جانا به خواب بینم

۱) خیال را به خواب دیدن

۲) به خیالی خرسند بودن

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی شود؟

گل یار حسن گشته و ببل قرین عشق

۱) زیبایی با بی و فایی همراه است.

۲) ناز و نیاز لازم و ملزم اند.

در کدام بیت به باوری عامیانه اشاره نشده است؟

۱) شمع که او خواجگی نور یافت

۲) طالع جوزا که کمر بسته بود

۳) زهره هنوز آب درین گل نریخت

۴) مه که سیه روی شدی در زمین

مفهوم این بیت از کدام گزینه حکایت می کند؟

خوبی به رخ چون گل و نسرین شده

۱) آب در پای گلین روان

۲) چهره‌ای چون هلال تابان

۳) ثریا از گوشی آسمان نمایان

کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت می شود؟

قرص جوین می شکن و می شکیب

۱) تا نخوری گندم آدم فریب

۲) از خود به دیگری نپرداختن

۳) از نان خورش روی بر تافتن

کدام گزینه از مفهوم بیت زیر دریافت می شود؟

هرچه بدو خازن حجره‌ی ششدر نهاد

۱) گنجینه‌ی هستی به ارث بردن

۲) در آبادانی جهان کوشیدن

۳) کدام گزینه مکمل معنایی این بیت است؟

-۵۴

جمله درین حجره‌ی ششدر نهاد

۱) هستی را در قمار عشق باختن

۲) آن به کزین گریوه سبک بار بگذری

۳) کدام گزینه از مفهوم این صراع دریافت می شود؟ «امر عاجز را قبیح است و ذمیم»

-۵۵

کن مکن دیو نباید شنید»

۱) ارادتی بنما تا سعادتی ببری

۲) نعوذ بالله اگر ره به مقصدی نبری

۳) آن به کزین گریوه سبک بار بگذری

کدام گزینه از مفهوم این صراع دریافت می شود؟ «امر عاجز را قبیح است و ذمیم»

-۵۶

۱) جبر اختیار

۲) تسلیم توفیض

۳)

-۵۷

-۵۸

-۵۹

-۶۰

- توصیه‌ی بیت زیر چیست؟
 «یا به تشویش و غصه راضی باش یا جگربند پیش زاغ بنه»
 ۱) ترک تعلقات ۲) قبول مجاهدات ۳) غم خوار خویش بودن ۴) غم را بر شادی ترجیح دادن

نشر فارسی

-۶۱

کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر، دریافت می‌شود؟
 «گاه از گاه بنادر چون مجلسی عظیم بودی او را نیز به خوان فرود آوردندی.»

- ۱) کمتر از حد انتظار کسی را نواختن
 ۲) دوری و دوستی را پیش چشم داشتن
 ۳) بزمی را به وجود میهمانی عزیز آراستن
 ۴) گاه به نزد خویش خواندن و گاه از در راندن

-۶۲

در این عبارت تکیه کلام بر چیست؟
 «وی را آن تمیز و رویت هست که زود زود سنگی را ضعیف در رود نتوانند گردانید.»

- ۱) خوارمایگی را از خود دور کردن
 ۲) ثبات قدم و استواری داشتن
 ۳) اندیشه و تأمل را پیوسته به کار بستن
 ۴) کارها را مطابق تشخیص خود انجام دادن

-۶۳

کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متناسب نیست؟

- ۱) اجرا ۲) مواجب
 ۳) کدام گزینه در پژوهشکی کاربرد ندارد؟
 ۴) تفسره

-۶۴

(۱) تجربه
 کدام لغت می‌تواند جانشین نقطه‌چین شود؟ حقیقت حسرت در لغت عرب است مردی که در راه منقطع شود او را منحصر گویند.

-۶۵

- ۱) بردن ۲) بریدن
 ۳) رمیدن ۴) ربودن

-۶۶

«صخرالجن از طلعتش بر می‌دی» از چه حکایت دارد؟

- ۱) زشت‌خوبی ۲) زشت‌کاری
 ۳) مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

-۶۷

۱) ضرب بی‌محابا زدی ۲) زجر بی‌قياس کردن
 ۳) مفهوم عبارت زیر بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 ۴) اقدای او در کسب شرف و تمہید جهانداری به سلف کریم که اعلام عالم بوده‌اند ظاهر است.

-۶۸

- ۱) نزدیگی ۲) راه دانی
 ۳) در عبارت زیر، سخن از چیست؟

-۶۹

«به دیگر ناصحان استخفاف روا داشت تا مستزید گشتدند.»

- ۱) زیاد طلبی و محرومیت
 ۲) پند نشنیدن و خواری کشیدن
 ۳) مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟

-۷۰

- ۱) سلس العنانی ۲) ساده اندیشه
 ۳) تکیه عبارت زیر بر چیست؟

-۷۱

«دنیا دامگاه بود چون توفیق با آدم رفیق شد او را کامگاه آمد.»

-۷۲

- ۱) ترک عصیان ۲) اقرار به خطأ
 ۳) عنایت از لی مفهوم عبارت زیر به کدام گزینه نزدیک است؟

چون به مکاشفت کاری نزود به زرق و افتعال دست زند تا برود.

- ۱) دشمن چه زند چو مهریان باشد دوست.

-۷۳

۲) دشمن چو از همه حیلته فرماند سلسله دوستی بجنباند.

- ۳) بر عجز دشمن رحمت مکن که اگر قادر شود بر تو نبخاید.

- ۴) بر دوستی دوستان اعتماد نیست تا به تملق دشمنان چه رسد.

کدام گزینه به مفهوم عبارت زیر، نزدیک‌تر است؟

«همه جهان نخواهم با تبعت آزاری بزرگ تا به خون چه رسد.»

-۷۴

- ۱) به مردی که ملک سراسر زمین
 ۲) مزید خون از بی تاج و گنج
 ۳) که خون عاقبت جانب خون کشد.

- ۴) خون ریختن کار بازی نیست.

- ۷۴ کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می‌شود؟
 «دولتی که هموار می‌رود بر مراد و بی‌هیچ کراحتی، بیکبار خداوندش بیفتند.»
 ۱) دولت همه ز آتفاق خیزد.
 ۲) دولت آن است که همه وقت پایدار باشد.
 ۳) دولت آنست که بی‌خون دل آید به کنار.
 ۴) دولت افтан و خیزان باید که پایدار باشد.
- ۷۵ کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت نمی‌شود؟
 «سخن‌های هول بازنموده بود اکفاء‌وار و هیچ تیر در جعبه بنگداشته و مصراح بگفته.»
 ۱) به درشتی تمام سخن گفتن
 ۲) آداب را کنار گذاشتن
 ۳) دوستانه نصیحت کردن
 ۴) بدون ملاحظه حرف زدن
 مفهوم این عبارت گویای چیست؟
- ۷۶ «مضربان تصریبها نگاشتند که ایزد عز ذکره از آن هیچ نیافریده بود و بر دل ما ناگذشته»
 ۱) از سخن چیزان دروغ برداز شکوه داشتن
 ۲) بر خلاف خواست خداوند سخن گفتن
 ۳) به نادلخواه کسی نامه نوشتن
 مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- ۷۷ ۱) ابر آذارند و نمی‌بارند
 ۲) چشم‌های آفتابند و بر کس نمی‌تابند
 ۳) بر مركب استطاعت سواراند و نمی‌رانند
 کدام گزینه به مفهوم این جمله نزدیک است؟
- ۷۸ «چه مایه مستوران به علت درویشی در عین فساد افتاده‌اند.»
 ۱) از عقوبیت ایزد نهادند
 ۲) خود را به شره در کارهای مخوف اندازند
 ۳) عرض گرامی به باد زشت نامی برداهند
 مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- ۷۹ ۱) موگلان در معابتش ملاطفت نمودند
 ۲) او را به علت متابعت از معابت ایمن دارند
 ۳) همگنان را برای خویش خواستن
 کدام گزینه به مفهوم این عبارت نزدیک است؟
- ۸۰ «آدمی باید که نفس و ملک را از همه‌ی فوایت عوض شمرد.»
 ۱) همگنان را برای خویش خواستن
 ۲) مرگ را ناچیز انگاشتن
 ۳) کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟
- ۸۱ «فایده در تعلم حرمت ذات و عزت نفس است پس تعلیم دیگران»
 ۱) تعلم را بر تعلیم ترجیح نهادن
 ۲) خویشن را بدل شمردن
 ۳) خود بهره بردن و به دیگران بهره رسانیدن
 کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟
- ۸۲ «از علم طب تبرمی نمودم و نهمت در طلب دین مصروف گردانید»
 ۱) آموزش دینی را بر رشته‌ی پژوهشی ترجیح دادن
 ۲) طلبگی را بر شناخت علم طب رجحان نهادن
 ۳) نادیده گرفتن
 کدام گزینه خردمندانه است؟
- ۸۳ ۱) صیانت نفس را نادیده گرفتن
 ۲) در حفظ و تشریف مال غفلت ورزیدن
 ۳) کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟
- ۸۴ «کمین غدر که از مأمن گشایند جای گیرتر افتاد.»
 ۱) ناگهان بر دشمن حمله بردن
 ۲) پیش از پرتاب هدف را شناختن
 ۳) توانگرتر خلائق اوست که بطر نعمت بدرو راه نیابد و ضجرت محنت بر وی مستولی نگردد.» یعنی توانگر کسی است که:
- ۸۵ ۱) نه سرکش باشد نه بی قرار
 ۲) نه غرق نعمت باشد نه اسیر محنت
 ۳) محنث به جان بخرد و از نعمت آسان درگذرد
- ۸۶ مفهوم کدام گزینه درست نیست؟
 ۱) اهل = میل به جهت بیش نهاد عمر
 ۲) بخل = میل به چیزی دون رکیک کردن
 ۳) حرص = میل کردن پیش از وقت احتیاج

-۸۷

کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می‌شود؟
 «سر در زیر گلیم «کل حرب بما لدیهم فرخون» داشتن»

- (۱) این و آن را به حال خود واگذاشتن
 (۲) از شنیدن حقایق گریزان بودن
 (۳) دیگران را نادیده انگاشتن

کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت نمی‌شود؟

- (۱) کار او به عصیان کشید به استخفافی که در حق او رفته بود به اغراء جماعتی نوخته است
 (۲) در بی تحریک کس بر آمدن
 (۳) به دیده‌ی تازه به دوران رسیده‌ها گوش کردن

مفهوم این بیت به کدام گزینه نزدیک است؟

-۸۸

«قصاید غرور و نفایس درر که از طبع وقاد او زاد هیچ مسموع نیفتاد.»

- (۱) یک نکته ازین معنی گفتم و همین باشد
 هرگز نشود حاصل چیزیت جز افغان
 چو بینی خموشی از آن خوشتراست
 گر چه سخن همی برد قصه‌ی من به هر طرف

(۱) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد

(۲) از خواندن چیزی که بخوانی و ندانی

(۳) سخن گرچه هر لحظه دلکش‌تر است

(۴) طرف کرم ز کس نسبت این دل پر امید من

کدام گزینه به مفهوم این عبارت نزدیک است؟

-۹۰

«دریغ باشد خاطر بلغا را به دست غوغاء مایحتاج باز دادن»

- (۱) سهام فکر بر هدف صواب به جمع نیاید

(۲) سخن چون در ثمین در بحر فکرت توان یافت

(۳) صاحب صناعت باید که فارغ دل و مرغه باشد

(۴) جز به جمعیت خاطر به خلق کلمات مبادرت نتوان جست

کلیات مسائل ادبی

-۹۱

کدام گزینه در قافیه بیت زیر درست است؟

«دیدار تو حل مشکلات است

- (۱) ایطاء جلی

صبر از تو خلاف ممکنات است»

(۲) شایگان

-۹۲

(۱) اکفاء

کدام یک از معانی استفهمان در بیت زیر هست؟

«صلاح کار کجا و من خراب کجا ببین تفاوت وہ از کجاست تا به کجا»

(۱) حسرت

(۲) ارشاد

کدام گزینه در بیت زیر درست است؟

«حاجت موری به علم غیب بداند در بن چاهی به زیر صخره‌ی صفا»

(۱) ذکر مسندا

(۲) نکره بودن مسندا

(۳) حذف مسندا به قرینه لفظی

کدام گزینه در بیت زیر هست؟

«ازین سو هزار و از آن سو هزار چو بر هم زندند کشته شد صد هزار»

(۱) تعقید لفظی

(۲) تعقید معنوی

این مصراع از کدام بحر است؟ «جه شود به چهره‌ی زرد من نظری برای خدا کنی»

(۱) وافر

(۲) کامل

در کدام گزینه زحاف ترفیل آمده است؟

(۱) فَعْلُن

(۲) مفاعلن

این مصراع در چه بحری زحاف پذیرفته است؟ «اگر آن طایر قدسی ز درم باز آید»

(۱) رمل مثمن مخبون

(۲) رمل مخبون ابتر

(۳) رمل مخبون مکفوف

-۹۳

بیت زیر بر چه وزنی است؟

«ما همه فانی و بقا بس تر است

(۱) سریع مسدس مطوى موقوف

(۲) هزج مسدس مطوى ابتر

در مصراع اول بیت زیر کدام گزینه درست است؟

«نصیحت همه عالم چو باد در قفس است به گوش مردم نادان چو آب در غربال»

(۱) تشبيه معقول به معقول

(۲) تشبيه محسوس به محسوس

-۹۴

(۳) تشبيه معقول به محسوس

-۹۵

ملک تعالی و تقدس‌تر است»

(۱) هزج مثمن مطوى اشتر

(۲) هزج مسدس اخرم محدود

-۹۶

در مصراع اول بیت زیر کدام گزینه درست است؟

«تصویر همه عالم چو باد در قفس است به گوش مردم نادان چو آب در غربال»

(۱) تشبيه محسوس به محسوس

(۲) تشبيه معقول به معقول

-۹۷

(۳) تشبيه معقول به محسوس

-۹۸

ما همه فانی و بقا بس تر است

(۱) هزج مسدس مطوى موقوف

(۲) هزج مسدس مطوى ابتر

در مصراع اول بیت زیر کدام گزینه درست است؟

«تصویر همه عالم چو باد در قفس است به گوش مردم نادان چو آب در غربال»

(۱) تشبيه محسوس به محسوس

(۲) تشبيه معقول به معقول

-۹۹

- ۱۰۰ در بیت زیر ترکیب «باد به دست است» چیست؟
 «عنقا شکار کس نشود دام باز چین
 کانجا همیشه باد به دست است دام را»
- (۱) استعاره مکنیه (۲) استعاره مصرح (۳) مجاز لغوی
 (۴) کنایه
- ۱۰۱ در بیت زیر چه نوع تشبیه‌ی به کار رفته است؟
 «فشناسنّ قیرش به روز نبرد چو آواز غول است در گوش مرد»
- (۱) هر دو طرف عقلی (۲) هر دو طرف حستی
 (۳) مشبه عقلی، مشبه به عقلی
 (۴) مشبه حستی، مشبه به عقلی
- ۱۰۲ در بیت زیر حکم مشبه و مشبه به چیست؟
 «رخسار چو گلستان خندان زلفین چو زنگیان گربان»
- (۱) هر دو عقلی (۲) هر دو مرکب (۳) هر دو ملفوظ
 (۴) هر دو مفرد محسوس
- ۱۰۳ کدام گزینه در بیت زیر هست؟
 «بلبلی خون دلی خورد و گلی حاصل کرد باد غیرت به صدش خار پریشان دل کرد»
- (۱) کنایه (۲) استاد مجازی (۳) تشبيه معقول
 (۴) تشبيه محسوس
- ۱۰۴ در بیت زیر کدام استعاره به کار رفته است؟
 «به گرز هیبت او شد شکسته بازوی فتنه به تیغ نصرت او شد بربده گردن خذلان»
- (۱) تخیلی (۲) تصریحی (۳) مرشحه
 (۴) مکنیه
- ۱۰۵ در بیت زیر قافیه از چه عنصری برخوردار است؟
 «که شبیلی ز حانوت گندم فروش به ده برد انبان گندم به دوش»
- (۱) مستزاد (۲) حاجب (۳) ذوقافتیین
 (۴) مؤسس
- ۱۰۶ در بیت زیر، حالت نحوی «سایه» چیست؟
 «هر که آمیخت با فرومایه خوار گردد چو بر زمین سایه»
- (۱) مسند (۲) نهاد
 (۳) متمم
- ۱۰۷ در این بیت: «نگداشتمنی آینه‌ی روی تو از دست نادرست است؟
 گر باعث حیرانی دیدار نبودی» کدام گزینه درباره‌ی «آینه»
- (۱) مسند (۲) مسندالیه
 (۳) مضاف
- ۱۰۸ در کدام گزینه فعل متعدد است؟
 (۱) نکاهد ز پرهیز افزودنی (۲) ز خوردن به فردا ممایید چیز
 (۳) ز خوردن به نهاد
- ۱۰۹ در کدام گزینه جمله‌ی پیرو مؤول به نهاد است؟
 ندارد دم آتش تیز بای
 گشاده کند روز هم راز تو
 توانگر شدی یک دل و پاک رای
 از آن به که ناساز خوانی نهی
- (۱) چو دریا به موج اندر آید ز جای (۲) اگر چند نرم است آواز تو
 (۳) چو خرسند باشی به داد خدای (۴) دهن گر بماند ز خوردن تهی
- ۱۱۰ کدام شاعر معانی غیر غزلی را در غزل‌های خود بیان کرده است؟
 (۱) خاقانی (۲) حافظ
- ۱۱۱ ستیز با فلسفه‌ی یونان در شعر کدام شاعر نمود ندارد؟
 (۱) سنایی غزنوی (۲) خاقانی شروانی
 (۳) ناصر خسرو قبادیانی
- ۱۱۲ کدام متن از داستان‌های بازمانده از عصر صفوی نیست؟
 (۱) حمزه نامه (۲) چهل طوطی
 (۳) ابومسلم نامه
- ۱۱۳ کاربردهای گویشی در کدام متن بیشتر است؟
 (۱) شرح تعریف (۲) تذكرة الاولیاء
- ۱۱۴ کدام شاعر از خراسان به آذربایجان مهاجرت کرده و از سبک خاقانی متأثر شده است؟
 (۱) اثیرالدین اخسیکتی (۲) سیفی نیشابوری
 (۳) عثمان مختاری
- ۱۱۵ نشر کدام کتاب مسجع است?
 (۱) تاج التراجم (۲) تفسیر نسفی
 (۳) تفسیر سور آبادی
- ۱۱۶ (۱) روض الجنان (۲) تفسیر نسفی
 (۳) طبقات الصوفیه
- ۱۱۷ (۱) عميق بخارائي (۲) امير ارسلان نامدار
 (۳) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی
- ۱۱۸ (۱) ظهير فاريابي (۲) خاقانی سيسناني
 (۳) ابومسلم نامه
- ۱۱۹ (۱) خاقانی شروانی (۲) حمزه نامه
 (۳) ابومسلم نامه
- ۱۲۰ (۱) امير ارسلان نامدار (۲) چهل طوطی
 (۳) اثیرالدین اخسیکتی
- ۱۲۱ (۱) عميق بخارائي (۲) عثمان مختاری
 (۳) سیفی نیشابوری
- ۱۲۲ (۱) روض الجنان (۲) تفسیر سور آبادی
 (۳) تفسیر نسفی

-١١٦

كدام بيت، سبك عراقي است؟

- ١) با باغبان مگو كه دل غنچه خون چراست
 - ٢) من از تو سير نگردم و گر ترش کني ابرو
 - ٣) ز افتادگي به مستند عزت رسيده است
 - ٤) لشکر برفت و آن بت لشکر شکن برفت
- موضوع كدام كتاب كتابشناسي است؟

-١١٧

(٤) الشفائق النعمانيه

(٣) كشف الظنو

(٢) الخطط المقربيه

(١) كدام نويسنده بعضی از داستان های خود را به شیوهی نثر قدیم نوشته است؟

-١١٨

(٤) احمد محمود

(٣) محمد على جمال زاده

(٢) محمود دولت آبادی

(١) هوشنگ گلشیري

-١١٩

(٤) توكل

(٣) توبه

(٢) طلب

(١) فنا

»درد« مقدمهی كدام مقام عرفاني است؟

-١٢٠

(٤) عبدالقاهر سهروردي

(٣) ابوسعید ابوالخير

(٢) نجم دايه

(١) جامي

كدام عارف ايراني پيرو وحدت وجود ابن عربي است؟

زبان عربي

عين الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (١٢١ - ١٢٨)

١٢١- «المقامات ضرب جديد من الكتابة ابتكره بديع الزمان، تخيل فيه شخصاً من المنسوّلين يطوف من مكان إلى آخر يستجدي الناس بفصاحته!»:

- ١) مقامات نوعي جديد از كتابت است که بدیع الزمان آنرا ابتکار کرد، که در آن شخصیتی از متکدیان را به تصویر کشیده است که از مکانی به مکانی دیگر حرکت می کرد تا با فصاحت خویش از مردم تکدی کند!
- ٢) مقامه نویسی روشی جدید در كتابت است که ابتکار بدیع الزمان بوده، وی شخصیتی از متکدیان را در تخیل آورده است که از جایی به جای دیگر راه می رفت در حالیکه با فصاحت زبان به گدایی می پرداخت!
- ٣) مقامات شیوه جدیدی از نوشتار است که به ابتکار بدیع الزمان ایجاد شد، او شخصیتی خیالی از متکدیان را ساخته است که از مکانی به مکانی دیگر سیر می کرد تا با فن بیان خویش از مردم کمک بگیرد!
- ٤) مقامه نویسی شیوه ای در نوشتمن است که به دست بدیع الزمان آغاز شد، او در مقامه هایش شخصیتی را به تصویر کشیده است که از یک جا به جای دیگر می رفت و با زبانی فصيح تکدی می کردا!

١٢٢- «العراق أهم بيئة في العصر الاموي رقياً و اتساعاً للخطب، حيث إننا لما نقرأ آثار الخطباء يهولنا كثرة الأشخاص الذين عرروا بالخطابة!»:

- ١) مهمترین منطقه‌ای که از نظر تنوع و گسترده‌گی خطبه‌ها در عصر اموی در صدر قرار دارد عراق است که وقتی آثار خطبای این دوره را می خوانیم تعداد زیاد خطبیان مارا به وحشت می اندازد!
- ٢) عراق از مهمترین مناطقی بشمار می رود که از نظر تنوع در عصر اموی دارای غنی‌ترین خطبه‌هast، تا آنجا که وقتی آثار این دوره را می خوانیم از تعداد زیاد خطبیان به تعجب شدید دچار می شویم!
- ٣) عراق از نظر پیشرفت و گسترش خطبه‌ها مهمترین محیط در عصر اموی است، بطوری که وقتی آثار خطبیان را می خوانیم کثرت افرادی که به خطبه‌گویی شناخته شده‌اند باعث تعجب شدید ما می شود!
- ٤) عراق مهمترین محیطی است که در آن خطبه‌ها بسیار گسترده و متنوع هستند، تا جایی که وقتی آثار خطبیان این دوره را می خوانیم با اسماء تعداد زیادی از کسانی که به این فن شناخته شده‌اند مواجه می شویم!

١٢٣- «يَا دَهْرٌ؛ مَا لَكُ وَ الْكَرَامَ ذُوِي الْعُلْقَىٰ مَاذَا يَضْرُكُ لَوْ تَرَكْتَ كَرِيمًا!»:

- (١) اى دهر؛ تو را با بزرگواران بلند پایه چه کار، آیا اگر کریم را رها کنی زیانی خواهی دید!
- (٢) اى دهر؛ تو با کرام صاحبان رتبه چه کار داری، اگر بزرگواری را ترک کنی آیا ضرری خواهی کرد!
- (٣) اى روزگار؛ تو را چه با کریمان عالی مرتبه، اگر کریمی را به حال خود بگذاری چه زیان تو راست!
- (٤) اى روزگار؛ تو با اشخاص کریم بلند مقام چه کار داری، آیا از ترک گفتن کریمان به حال خود ضرری تو راست!

١٢٤- «أَلَمْ تَعْلَمِ أَسْمَاءً، وَيَحْكُمُ أَنْفَنِي خَلْقُتُ أَمِينًا لَا أَخْوَنَ أَمِينًا!»:

- (١) اى اسماء؛ هان که آگاه نیستی من امین هستم و در حق کسی که از من ایمن باشد خیانت نمی کنم!
- (٢) آیا نمی دانی اى اسماء که من را امین زاده‌اند و هیچگاه نسبت به کسی که امان داده‌ام خیانت نمی ورزما!
- (٣) واى بر تو اى اسماء که نمی دانی من امین هستم و در مورد کسی که از من امان گرفته خیانت نمی ورزما!
- (٤) اى اسماء واى بر تو، آیا ندانسته‌ای که من را امین زاده‌اند و به کسی که از من در امان باشد خیانت نمی کنم!

١٢٥- «بَعِيدُ بِمَسَدَ الْدُّهْنِ وَ الْقَلْيِ عَهْدُ لَهُ عَبْسٌ، عَافٌ مِنَ الْغَسلِ مُحْوَلٌ!». عَيْنَ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (١) يشبّه الشاعر شعره الوسخ بالعبس في أذناب الإبل!
- (٢) إنَّه لا عهد لديه بالتفليق، فيجتمع في رأسه أنواع الوسخ!
- (٣) قد مضى عليه سنة ولكنَّه لا ينقى نفسه بل يبتعد عنه تماماً!
- (٤) إنَّ في شعره عبس بحيث إنَّه يحتاج إلى الغسل ولكنَّه يعافي نفسه!

١٢٦- عَيْنَ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ فِي الْمَعَادِلِ:

- (١) از صد زبان زبان خاموشی رسانتر است: لا تبع هيبة السكوت بالرخيص من الكلام!
- (٢) به راحتی ترسید آنکه زحمتی نکشید: من لم يركب الأهوال لم ينزل الآمال!
- (٣) برد کشته آنجا که خواهد خدای: تجري الرياح بما لا تستهوي السفن!
- (٤) نوش خواهی نیش می باید چشید: لا بد دون الشهد من ابر النحل!

١٢٧- «خُوشَا قلْبِي كَه از هَدَایتَگَرْش اطاعتَكَنْد، وَ از آنَكَه اوْرَا به پَسْتَى مَى كَشانَد دورَى نَمَايَد!». عَيْنَ الصَّحِيحِ:

- (١) طوبی لقلب يطیع هادیه و یتجنب من بجره إلى الرذيلة!
- (٢) طَيْبَ قَلْبَ يَرْضُخُ لِمَهْدِيَه وَ يَجْنَبُ عَنْ مَا يَسْبِبُ لَهُ اللَّوْمَ!
- (٣) هَنِئْنَا لَقْلَبَ الَّذِي يَتَّبِعُ مَهْدِيَه وَ يَبْتَعُدُ عَنْ مَنْ يَجْرِهُ إِلَى الرَّذَالَةِ!
- (٤) نَعَمُ الْمَطَاعَ لَقْلَبَ الَّذِي يَطِيعُ هَادِيَه وَ يَعْرُضُ عَمَّا يَجْرِهُ إِلَى اللَّثَامَهِ!

١٢٨- «تو و پروردگارت هر روز چیزی را فراموش می کنید، او خطاهای تو را نسبت به خود و تو الطاف او را نسبت به خویش!»:

- (١) إِنْكَمَا أَنْتَ وَإِلَهُكَ تَنْسِيَانَ كُلَّ يَوْمٍ، هُوَ يَنْسِي الْأَخْطَاءَ مِنْكَ وَ أَنْتَ تَنْسِي الْطَّافَهَ لَكَ!
- (٢) أَنْتَ وَرَبُّكَ تَنْسِيَانَ كُلَّ يَوْمٍ شَيْئًا، إِنَّهُ يَنْسِي أَخْطَاءَكَ لَهُ وَ أَنْتَ تَنْسِي الْطَّافَهَ إِلَيْكَ!
- (٣) فِي كُلِّ يَوْمٍ أَنْتَ تَنْسِيَنَ مَعَ رَبِّكَ شَيْئًا، إِنَّهُ يَتَنَاسِي أَخْطَاءَكَ لَهُ وَ أَنْتَ تَنْسِيَنَ لَطْفَهَ إِلَيْكَ!
- (٤) كُلَّ يَوْمٍ إِنَّكَ وَإِلَهُكَ تَنْتَنَسِيَانَ شَيْئًا، هُوَ يَتَنَاسِي الْأَخْطَاءَ لَكَ وَ أَنْتَ تَنْسِيَنَ الْلَّطْفَ مِنْهَ لَكَ!

- ■ عين الصحيح في التشكيل (١٢٩ و ١٣٠):
- ١٢٩ - « يا ابن حَنْيف قد بلغني انك اسرعت الى مادبة تستطاب لك الألوان!»:
- ١) ابن - بلغني - أسرعت - تستطاب
 - ٢) إنك - أسرعت - مأدبة - الألوان
 - ٣) أسرعت - مأدبة - تستطاب - الألوان
 - ٤) حَنْيف - بلغني - إنك - تستطاب
- ١٣٠ - « شمس الدين محمد حافظ الشيرازي شاعر غنائي عفيف في وصف مشاهد الحب!»:
- ١) مُحَمَّد - غنائي - وصف - مشاهد
 - ٢) شَمْسُ الدِّين - حافظ - الشيرازي
 - ٣) حافظ - شاعر - غنائي - عفيف
 - ٤) الشيرازي - وصف - مشاهد - الحب
- ■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٣١ - ١٣٣):
- ١٣١ - (انظر كيف فضلنا بعضهم على بعض و لآخرة أكبر درجات):
- ١) كيف: اسم غير متصرف - من أدوات الاستفهام - نكرة - مبني على الفتح / مبتدأ و مرفوع محل ، و الجملة اسمية
 - ٢) الآخرة: مشتق و اسم فاعل - معرف بـ الـ - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / مبتدأ و مرفوع، واللام للابتداء
 - ٣) درجات: جمع سالم للمؤنث - جامد - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز نسبة و منصوب بالكسرة و مميزة الملحوظي «أكبر»
 - ٤) بعض: جمع تكسير - من الأسماء الملازمة للإضافة - جامد (غير مصدر) - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مجرور بحرف الجر، والتتوين عوض عن المضاف إليه المحذوف
- ١٣٢ - « يا ابن آدم؛ إذا رأيت ربك سبحانه يتبع عليك نعمه و أنت تعصيه فالذرء!»:
- ١) أنت: ضمير منفصل مرفوع - للمخاطب - معرفة - مبني على الفتح / حال مفردة و منصوب محل
 - ٢) آدم: اسم - مفرد مذكر - جامد - معرفة علم - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضاف إليه و مجرور بالفتح
 - ٣) اذذر: فعل أمر - للمخاطب - متعد - مبني على السكون / فعل و فاعله ضمير «أنت» المستتر فيه جوازاً، و الفاء سببية يجوز اقتران الجواب بها
 - ٤) رأيت: مجردة ثلاثة - معتل و ناقص (و كذلك مهموز العين) - متعد - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير الناء البارز، و الجملة فعلية و شرطية و مضاد إليه و مجرور محل

١٣٣ - « ما أحسن تواضع الأغنياء للفقراء طلباً لما عند الله!»:

- ١) تواضع: مفرد مذكر - جامد و مصدر (من باب تفاصيل) - معرب/متعجب منه و منصوب على أنه مفعول به
- ٢) أحسن: فعل جامد على وزن الماضي لإنشاء التعجب - لازم - مبني / فعل و فاعله ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً، والجملة فعلية
- ٣) طلباً: مفرد مذكر - جامد و مصدر - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مفعول له أو لأجله و منصوب و عامله فعل «ما أحسن»
- ٤) عند: اسم غير متصرف - من الأسماء الملزمة للإضافة - مبني على الفتح / ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب و متعلقه «طلباً»

■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٣٤ - ١٤٠)

١٣٤ - عين الخطأ في صيغة الفعل:

- ٢) لم يذهب اليوم الطالبات إلى الكلية!
- ٤) لم تشارك حمزة وأخوه في الامتحان!

١) قد تساعد الرجال النساء في البيت!

٣) قد يعود اليوم صباحاً أختي من سفرها!

١٣٥ - عين الخطأ في عائد الصلة:

- ١) أمك هي التي تربتكم تربية حسنة (هي) المستتر
- ٢) صديقك هو الذي يساعدك في الشدائد («هو» البارز)
- ٣) أولئك هم الذين نجحوا في الامتحان لسعدهم (ضمير الواو)
- ٤) شاهدت الممرضتين اللتين تساعدان المرضى (ضمير الألف)

١٣٦ - عين المضارع ليس منصوباً:

- ١) لا تتکاسل في فهم الدروس فترسب في الحياة!
- ٢) تدخل الطالبة الصفة و تجلس على كرسيتها بهدوء!
- ٣) طلبت من زميلتي ألاً تغيب من الصف غداً!
- ٤) أكون مخلصاً لك ولا تساعدني في حل مشكلاتي!

١٣٧ - « أنشئت جامعات عظيمة في بلادنا! ». عين الخطأ في المبني للمعلوم:

- ١) أنشأت أنا جامعات ...
- ٢) أنشأت أنا جامعات ...
- ٣) أنشؤوا الخيريون جامعات ...
- ٤) أنشأت الخيرات جامعات

١٣٨ - عين الخطأ في أسلوب التحذير:

- ٤) إياك و الكسل!
- ٣) الكسل الكسل!
- ٢) احذر الكسل!
- ١) الكسل!

١٣٩ - عين الخطأ في باب الاستثناء:

- ١) حفظنا أكثر دروسنا ماعدا درسین اثنين!
- ٣) لم يُجب عن هذا السؤال إلا طالبان اثنان!
- ٢) لم يحضر اليوم في الصف خلا استاذتين مجددتين!
- ٤) نجحت في صفنا الطالبات كلهن إلا طالبات اثنان!

١٤٠ - عين الضمير ليس له محل من الإعراب:

- ١) « هو الله الذي لا إله إلا هو الملك القوّس»
- ٢) « أولئك الذين طبع الله على قلوبهم واتبعوا أهواهم»
- ٣) « أولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة وأولئك هم المهدون»
- ٤) « ذلك بأنهم كفروا بالله ورسوله، والله لا يهدي القوم الفاسقين»